

s	ft:	Inspeksjonsrapport
----------	------------	---------------------------

Rapport nr.:	2006.004.U.SFT		
Virksomhet:	Pronova Biocare	Bedriftsnummer:	873159502
Virksomhetens adresse:	Pb. 2109 3202 Sandefjord	SFTs arkivkode:	2006/1207
EMAS-registrert:		Anleggsnummer:	0706.020.01
ISO-1400-sertifisert :			
Utslippstillatelse av:	29.9.2004	Antall sider i rapporten:	6
Bransjenr. (NACE-koder):	107.03	Forrige kontroll:	26.11.2003
Kontrollklasse:	2	Tidsrom for kontrollen:	7.9.2006
Kontaktperson fra virksomheten under kontrollen:	Torbjørn Oksefjell	Inspektør:	Ragnhild Orvik Bent Bolstad
		Andre tilstede:	Ingrid Roland

Rapportens status: *Endelig rapport*

Hovedkonklusjon

Under inspeksjonen ble det konstatert følgende avvik:

- Virksomheten har hatt 4 utslipphendelser med utslipp av fett/olje til Sandefjordsfjorden.
- Virksomhetenes utslippsarrangement/avløpsinstallasjon er underdimensjonert i forhold til dagens produksjon, og ved kraftig nedbørsperioder.
- Virksomhetens internkontrollsystem har mangler.

SFT har forøvrig følgende anmerkninger i forbindelse med inspeksjonen:

- Bedriften har ikke etablert rutiner for funksjonstesting av nivåalarmer i pumpesummer/kummer/utslippsarrangement.
- På inspeksjonsdagen ble det observert lagring av biprodukter på et område med fall til sjø uten at det var iverksatt spesielle tiltak for å hindre forurensning ved uhell.

Utarbeidet dato: 10.11.2006

Godkjent dato: 10.11.2006

Sign.:

Sign.:

Inspektør: Ragnhild Orvik

Overordnet: Bjørn Bjørnstad

1. Innledning

Denne rapporten er skrevet etter en uanmeldt inspeksjon som ble gjennomført på bakgrunn av rapporterte utslippshendelser ved Pronova Biocare AS i Sandefjord sommeren 2006. Inspeksjoner gjennomføres i hovedsak for å verifisere at gjeldende krav med hensyn til ivaretagelse av ytre miljø overholdes. Inspeksjonen fokuserer på overholdelse av krav. Rapporten omhandler eventuelle avvik og anmerkninger som er konstatert under kontrollen og som ligger innenfor SFTs forvaltningsområde. Rapporten gir således ingen fullstendig tilstandsvurdering av bedriftens miljøarbeid eller miljøstatus.

- AVVIK defineres som: overtredelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen. (F. eks. overtredelse av krav i forurensningsloven, produktkontrollloven, forskrifter hjemlet i disse to lovene, eller krav og vilkår fastsatt i utslippstillatelser eller dispensasjoner.)
- ANMERKNING defineres som: et forhold som tilsynsetatene mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse, miljø og sikkerhet og som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

2. Dokumentunderlag

Dokumentunderlag for inspeksjonen var:

- Forurensningsloven
- Lov om produktkontroll
- Forskrift om systematisk HMS-arbeid i virksomheter
- Forskrift om farlig avfall
- Utslippstillatelse av 29.9.2004

3. Omfang

Hovedtema for inspeksjonen var:

- Utslippshendelser (29. juni, 14. august og 3. – 4. september 2006): årsak, tiltak
- Internkontroll ytre miljø
- Drift og vedlikehold av utslippsarrangement

For nærmere spesifisering, se skjema i vedlegg 1.

4. Avvik

Følgende avvik ble konstatert under inspeksjonen:

Avvik 1:

Virksomheten har hatt 4 utslipphendelser med utslipp av fett/olje til Sandefjordsfjorden.

Avvik fra:

Utslippstillatelse gitt til virksomheten 29.9.2004, pkt. 3.3.

Kommentarer:

Bedriften har rapportert om 4 hendelser i løpet av sommeren 2006 (hhv 29. juni, 14. august og 3. og 4. september) hvor det har vært utslipp av fett/olje til Sandefjordsfjorden utenom eksisterende dykkede avløpsledning. Utslippene har medført synlig forurensning av fjorden. Virksomheten har anslått utslippene til å være hhv av størrelsesorden 150 kg fett, 300 liter olje og 50 liter fett (mangler anslag for søndag 4. september).

Virksomheten ligger ved Sandefjordsfjorden hvor det er stor befolkningstetthet og omgivelsene benyttes til rekreasjonsområder. Dette medfører at virksomheten må utvise en særlig aktsomhet for å unngå ekstraordinære utslipp til fjorden som kan være til sjenanse for naboer og omgivelser.

Avvik 2:

Virksomhetenes utslippsarrangement/avløpsinstallasjon er underdimensjonert i forhold til dagens produksjon, og for kraftig nedbørsperioder.

Avvik fra:

Utslippstillatelse gitt til virksomheten 29.9.2004, pkt 3.1

Kommentarer:

Bedriften har økt produksjonen og gått over fra å produsere to til ett produkt. Denne omleggingen har medført økt tilførsel av fett/oljer til Flootek, uten at renseanlegget er utvidet eller endret. Det meste av overflatevannet fra prosessområdet ledes til renseanlegget (buffertank og Flootek). Ved store nedbørsmengder medfører liten bufferkapasitet til at vannmengden per tidsenhet gjennom Flootek må økes. En konsekvens av dette kan være dårligere virkningsgrad på Flootek og forhøyde utslipp av fett.

En av kummene for oppsamling av kontaminert vann er tilknyttet en kum/grøft uten fast dekke med avrenning til sjø. Ved overoppylling av kummen vil kontaminert vann flomme over til grøften og videre under kai til sjø. Dette medfører en nødvendig risiko for utslipp til sjø.

I løpet av de siste månedene (fra april 2006) er det satt i gang arbeid for å optimalisere driftsbetingelsene for renseanlegget, men arbeidet var ikke ferdigstilt på inspeksjonsdagen. Bedriften har ikke utarbeidet en tidfestet handlingsplan for å sikre en vedvarende prosess mht dimensjonering og optimalisering av utslippsarrangementet. Under inspeksjon i 2003 opplyste virksomheten om at det var startet arbeid for å lede

ikke kontaminert regnvann/overflatevann utenom renseanlegget. Dette arbeidet er ikke slutført.

**Avvik 3:
Virksomhetens internkontrollsystem har mangler.**

Avvik fra:
Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter, § 5, 2. ledd, pkt 6 og 7.

Kommentar:

- Det har vært kjent i virksomheten at store vannmengder medfører driftsutfordringer for avløpsarrangementet. Dette kom også fram under SFTs kontroll i virksomheten 26.11.2003. Virksomheten har likevel ikke etablert egne driftsrutiner for renseanlegget for å forebygge utslippsepisode ved store nedbørsmengder.
- Det er utarbeidet en risikoanalyse i virksomheten. Under kontrollen ble det avdekket at utslippsarrangementet ikke var gjennomgått i forbindelse med virksomhetens risikoanalyse. I en risikoanalyse vil det ut fra et miljøperspektiv være naturlig at utslippsarrangementet vurderes for å finne eventuelle svake punkter og forbedringsområder. I tilsynsrapport etter SFTs kontroll ved virksomheten i 2003 ble det gitt en anmerkning på at virksomheten kan i større grad optimalisere rensing av avløpsvannet slik at utslipp av fett reduseres.

5. Anmerkninger

SFT har følgende anmerkninger i forbindelse med inspeksjonen:

**Anmerkning 1:
Bedriften har ikke etablert rutiner for funksjonstesting av nivåalarmer i pumpesummer/kummer/utslippsarrangement.**

Kommentar:

For å sikre tidlig intervensjon ved situasjoner som kan medføre utslipp er det viktig at det etableres jevnlig rutiner for funksjonstest av nivåalarmer i utsatte oppsamlingspunkter.

**Anmerkning 2:
På inspeksjonsdagen ble det observert lagring av biprodukter på et område med fall til sjø uten at det var iverksatt spesielle tiltak for å hindre forurensning ved uhell.**

Kommentar:

Slik lagring medfører en unødvendig risiko for utslipp av fett/olje til sjø. Dersom det aktuelle området skal brukes som lagerplass bør det utføres nødvendige tiltak som sikrer mot en eventuell utslippssituasjon.

Vedlegg 1:

Følgende områder ble dekket under inspeksjonen:

Hovedtema		Sjekk
A. Internkontroll		
	1. § 4 Plikt til internkontroll	
	2. § 5.1 Ha tilgjengelig/ha oversikt over lovverk og krav	
	3. § 5.2 Opplæring av og informasjon til arbeidstakerne	
	4. § 5.3 Medvirkning fra arbeidstakerne	
	5. § 5.4 Implementerte og dokumenterte mål for miljøarbeid	
	6. § 5.5 Implementerte og dokumenterte ansvars-, myndighets- og organisasjonsforhold	
	7. § 5.6 Dokumentert risikovurdering, planer og tiltak	X
	8. § 5.7 Implementerte og dokumenterte rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav	X
	9. § 5.8 Dokumentert tilsyn og vedlikehold av internkontrollen	
	10. § 6 Samordning	
B. Prosessanlegg	Karakterisering	
	1. Utslipp regulert i krav, luft	
	2. Utslipp regulert i krav, vann	X
	3. Utslipp ikke regulert i krav, luft og vann	
	4. Utslippskontroll luft	
	5. Utslippskontroll vann	
	6. Drift av utslippsrelatert prosess og renseutstyr	X
	7. Vedlikehold av utslippsrelatert prosess og renseutstyr	
	8. Utslippsreducerende tiltak og installasjoner	X
	9. Støy	
	10. Diverse	
C. Produksjons-/forbruksavfall		
	1. Ulovlige utslipp til luft og vann fra deponi	
	2. Ulovlige avfallstyper som leveres til behandling/deponi	
	3. Utslipps- og avfallskontroll ved deponi	
	4. Drift og vedlikehold av deponi	
	5. Utslippsreducerende tiltak og installasjoner ved deponi	
	6. Kildesortering	
	7. Forskrift om registrering av avfallshåndtering	
	8. Forskrift om brunt papir	
	9. Forskrift/avtale om kasserte dekk	
	10. Forskrifter/avtaler om emballasje	
	11. Annet regelverk som regulerer produksjons-/forbruksavfall	
	12. Diverse	

Hovedtema		Sjekk
D. Farlig avfall		
	1. Forsvarlig oppbevaring av farlig avfall (forskriftens § 5)	
	2. Levering og deklarerer av farlig avfall (forskriftens § 8 og § 11)	
	3. Forskrift om miljøskadelige batterier og akkumulatører	
	4. Spilloljerefusjonsordningen	
	5. Forskrift om grensekryssende transport av avfall	
	6. Forskrift om forbrenning av spillolje	
	7. Rammekrav (typer avfall, mengder, type prosess) for innsamlere/behandlingsanlegg for farlig avfall	
	8. Krav til innsamlere/behandlingsanlegg for farlig avfall om journalføring	
	9. Annet regelverk som regulerer farlig avfall og håndtering av farlig avfall	
	10. Diverse	
E. Kjemikalier		
	1. Lagring av kjemikalier (PK-loven § 3, F-loven § 7)	
	2. Kjemikalieinformasjon råvarer/ferdigvarer (PK-loven § 3)	
	3. Helse- og miljøfaremerking (forskrift om klassifisering, merking mv. av farlige kjemikalier - merkeforskriften)	
	4. Forskrift om HMS-datablad	
	5. Deklarering til Produktregisteret (§ 21 i merkeforskriften)	
	6. Regelverk for ozonreducerende stoffer	
	7. Forskrift om forhåndsmelding av nye stoffer	
	8. Forskrift om eksport/import av visse farlige kjemikalier	
	9. Forskrift om vurdering og kontroll av risikoer ved eksisterende stoffer	
	10. Begrensningsforskriften	
	11. Substitusjon / utfasingskjemikalier	
	12. Annet kjemikaliregelverk	
	13. Diverse	
F. Beredskap		
	1. Varslingsplikt	
	2. Risikoanalyser	
	3. Personellressurser	
	4. Materiellressurser	
	5. Opprydding/overvåking etter akutte utslipp	
	6. Beredskapsplan	
	7. Diverse.	
G. Diverse		
	1. Endringsbehov i tillatelsen	
	1. Egenrapportering	
	2. Uhellrapportering	X